

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 177/2015

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α΄ Διακοπών -Σύνθεση Α1)**

Συνεδρίαση της 22^{ας} Ιουλίου 2015

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

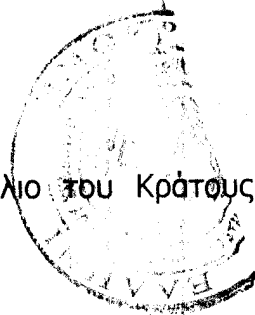
Μέλη : Νικόλαος Μουδάτσος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Παναγιώτης Σπανός, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη. Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ2Β 1123356 ΕΞ 2014/4.9.2014 ερώτημα της Δ/σης Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Δ2) της Γεν. Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος: *Αν με βάση δεδομένο πραγματικό, είναι δυνατή αποδοχή αιτήματος επανόδου στην υπηρεσία, ανακαλούμενης της σχετικής διαπιστωτικής πράξης αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής σχέσης, υπαλλήλου που παραιτήθηκε ενώ ευρίσκετο σε κατάσταση προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας του άρθρου 33 του ν. 4024/2011.*

Επί του ως άνω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α' Διακοπών - Σύνθεση Α1) γνωμοδότησε ως εξής:

A.1. Η Ο.Μ., τέως υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών κλάδου και κατηγορίας ΠΕ Εφοριακών με βαθμό Α', η οποία από 27.11.2011 τέθηκε στο καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας του άρθρου 33 παρ.18 του ν.4024/2011, στις 9.11.2012 υπέβαλε προς την αρμόδια Δ/ση Προσωπικού Δ.Ο.Υ. αίτηση παραίτησεως στην οποία διέλαβε τα εξής:

«Εξανγκάζομαι σε παραίτηση οδηγούμενη παρά τη θέλησή μου στην πρόωρη συνταξιοδότηση μετά την υπαγωγή μου από τον Νοέμβριο του 2011 σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας. Υποβάλλω την Α' αίτηση παραίτησής μου με την επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματος». (Αρ. πρωτ. 28627/9.11.2012)».

2. Στις 28.11.2012 η ως άνω υπέβαλε δεύτερη αίτηση παραίτησης, στην οποία διέλαβε τα εξής:

«Είμαι αναγκασμένη, υπό το βάρος της υπαγωγής μου εδώ και ένα έτος σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας, να προχωρήσω στην πρόωρη συνταξιοδότηση. Γι αυτό και σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 28627/9.11.2012 Α' παραίτησής μου, σας υποβάλλω και την Β' αίτηση και παρακαλώ να την κάνετε δεκτή, με επιφύλαξη βεβαίως παντός νομίμου δικαιώματός μου». (Αρ. πρωτ. 30526/28.11.2012)».

3. Κατόπιν των ανωτέρω, με την υπ' αριθμ. Δ2Δ 1170142 ΕΞ 2012/10.12.2012 διαπιστωτική πράξη του Υπ. Οικονομικών που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 148 και 156 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), λύθηκε αυτοδίκαια η υπαλληλική σχέση της υπαλλήλου από 28.11.2012, ημερομηνία υποβολής της δεύτερης αίτησης παραίτησης (ΦΕΚ Γ' 1364).

4. α. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1051341/26.3.2014 αίτησή της, η ανωτέρω ζήτησε την επάνοδό της στην υπηρεσία ως εξής:

«Με την υπ' αριθμ. Δ2Δ11 68900 ΕΞ2011/8046/12-12-2011 διαπιστωτική πράξη, με θέσατε σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας σύμφωνα με την υπ. 1γ και την παρ.2 του άρθρου 33 ν.4024/2011. Μετά την υπ' αριθμ. 3354/2013 απόφαση ΣΤΕ και των σχετικών οδηγιών του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης, παρακαλώ για την ανάκληση της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας και την επάνοδό μου στην υπηρεσία ως μη έχουσα συμπληρώσει 35 έτη δημόσιας συντάξιμης υπηρεσίας ούτε το ηλικιακό όριο των 60 ετών, δεδομένου ότι με την απόφαση 3354/2013 της ολομέλειας του ΣΤΕ κρίθηκε ο θεσμός της προσυνταγματικής διαθεσιμότητας ως αντισυνταγματικός και το άρθρο 33 του ν.4024/2011 ανίσχυρο».

ΓΝΩΜ. 177 2015

β Περαιτέρω με το υπ' αριθμ.1065632/25.4.2014 έγγραφό της η ανωτέρω διευκρίνισε ως προς την αίτηση επανόδου της, τα εξής:

«Όπως ανέφερα και στην υπ' αριθμ. 29427/18.11.2011 ενστασή μου κατά της διαπιστωτικής πράξης που με έθεσε σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας, η προσμετρηθείσα υπηρεσία μου 8 ετών πριν από την μετάταξή μου στο Υπουργείο Οικονομικών το 1986 είχε διανυθεί σε άλλο συνταξιοδοτικό φορέα (ΙΚΑ). Συνεπεία τούτου το 2013 έτος αυτοδίκαιης απόλυσής μου κατά το άρθρο 33 του ν.4024/2011 σε ηλικία 55 ετών ο αναγνωριζόμενος χρόνος των 8 ετών ως προς την κύρια σύνταξη να μην συμπίπτει με αυτόν των επικουρικών ταμείων (ΤΕΔΥ-ΜΤΠΥ) και εφάπαξ (ΤΠΤΥ) ο κανονισμός των οποίων αναφέρει ότι ως χρόνος ασφάλισης αναγνωρίζεται ο πραγματικός (27/35) ή ο εξαγοραζόμενος. Συνεπώς η υπαγωγή μου στην προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα προσέβαλε ώριμα μεν όχι ολοκληρωμένα όμως συνταξιοδοτικά δικαιώματα δεδομένου ότι δεν είχα προβεί στην εξαγορά των ετών προηγούμενης υπηρεσίας μου κρίνοντας τούτο ανώφελο μιας και η βούλησή μου αλλά και ο προγραμματισμός της ζωής μου ήταν να αποχωρήσω από την υπηρεσία νομίμως σε ηλικία 60 ετών οπότε θα είχα συμπληρώσει 33 έτη πραγματικής δημόσιας αναγνωριζόμενης στα ταμεία υπηρεσίας».

Από το δοθέν ιστορικό και τα διαβιβασθέντα από την ερωτώσα υπηρεσία στοιχεία, πάντως, δεν προκύπτει ακύρωση της πράξεως περί θέσεως της τέως υπαλλήλου στο καθεστώς της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας.

5. Κατόπιν των ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία προβληματίζεται αν «στο πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών και όσων αναφέρονται στην ως άνω αίτηση, η δήλωση παραίτησης του υπαλλήλου πάσχει από ελάττωμα που προκαλεί ακυρότητα και, ενδεχομένως, αν υφίστατο εν προκειμένω πλάνη της ως προς ουσιώδες στοιχείο της κατάστασης στην οποία η υπάλληλος επρόκειτο να περιέλθει μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης της ή αν συντρέχει έτερος νόμιμος λόγος αποδοχής του αιτήματός της».

Β. 1. Στις παραγράφους 1γ', 2, 3, 4 εδ.α', 5, 6, 8 και 9 του άρθρου 33 του ν.4024/2011 (Α' 226) ορίζονται τα εξής:

«1.....γ. Πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου απολύονται αυτοδικαίως από την υπηρεσία τους με τη συμπλήρωση κατ' ελάχιστον τριακονταπενταετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και τουλάχιστον του πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας τους, εφόσον η συμπλήρωση της ως άνω υπηρεσίας και του ως άνω ορίου ηλικίας χωρήσουν μέχρι την 31.12.2013.

2. Οι οργανικές θέσεις των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι απολύονται αυτοδικαίως σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων 1β και 1γ, καταργούνται αυτοδικαίως με

την παρέλευση ενός μηνός από την Έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις θέσεις που καταργούνται κατά τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο 1γ τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω επικείμενης συνταξιοδότησης (προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα) από την κατάργηση της θέσης και μέχρι τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και του πεντηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους όπως προβλέπεται στην υποπαράγραφο 1 γ.

3. Κατά τη διάρκεια της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας λόγω επικείμενης συνταξιοδότησης παύει η άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, κυρίων ή παρεπομένων.

4. Στον υπάλληλο που τίθεται σε κατάσταση προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας, καταβάλλεται αποκλειστικά το 60% του βασικού μισθού που ελάμβανε κατά το χρόνο εισόδου σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα, χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε άλλων πρόσθετων αμοιβών, αποδοχών και επιδομάτων

5. Ο χρόνος της διαθεσιμότητας λογίζεται συντάξιμος και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη.

6. Ως πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου θεωρείται η υπηρεσία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 155 του Υ.Κ., καθώς και κάθε άλλη υπηρεσία που έχει αναγνωριστεί για μισθολογική εξέλιξη, με εξαίρεση την προϋπηρεσία που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 1405/1983 (Α` 180) για τους υπαλλήλους που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και στα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ. πριν την 1.1.1983.

8. Για την αυτοδίκαιη απόλυση του υπαλλήλου και για τη θέση του σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Γενικό Γραμματέα του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου ή του κατά περίπτωση οργάνου διοίκησης του φορέα, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Με την αυτοδίκαιη απόλυση του υπαλλήλου ή τη θέση του σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, καταργείται η θέση του κλάδου και της κατηγορίας στον οποίο ανήκε ο υπάλληλος που απολύθηκε ή τέθηκε σε διαθεσιμότητα και απομειώνεται αντίστοιχα ο προβλεπόμενος αριθμός οργανικών θέσεων στους οικείους οργανισμούς. Για την κατάργηση των ως άνω θέσεων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη ανά φορέα, από τον Γενικό Γραμματέα του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου ή το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου φορέα, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εξ άλλου, στις παραγράφους 1, 4 και 5 του άρθρου 148 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) ορίζονται τα εξής:

«1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία στην αίτηση παραίτησης θεωρούνται ότι δεν έχουν γραφεί.

2.

3.....

4. Ο υπάλληλος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης παραίτησης μπορεί να την ανακαλέσει εγγράφως, εφόσον αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

5. Η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη που εκδίδεται από το Αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την αίτηση παραίτησης πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Αν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης παραίτησης ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση, εμμένοντας στην παραίτηση του, αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης. Η αίτηση παραίτησης θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέση, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

3. Τέλος, στα άρθρα 140, 141 και 143 του Αστικού Κώδικα ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 140: «Αν κάποιος καταρτίζει δικαιοπραξία και η δήλωσή του δεν συμφωνεί από ουσιώδη πλάνη, με τη βούλησή του, έχει δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση της δικαιοπραξίας». Άρθρο 141: «Η πλάνη είναι ουσιώδης όταν αναφέρεται σε σημείο τόσο σπουδαίο για την όλη δικαιοπραξία, ώστε αν το πρόσωπο γνώριζε την πραγματική κατάσταση δεν θα επιχειρούσε τη δικαιοπραξία».

Άρθρο 143: «Εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά πλάνη που αναφέρεται αποκλειστικά στα παραγωγικά αίτια της βούλησης δεν είναι ουσιώδης».

Γ. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους κατά το γράμμα και τον επιδιωκόμενο σκοπό τους, προκύπτουν τα εξής:

1. Ο δημόσιος υπάλληλος έχει δικαίωμα να λύσει την, μεταξύ αυτού και του Δημοσίου, υπαλληλική σχέση οποτεδήποτε, υποβάλλοντας στην υπηρεσία του σχετική αίτηση, η οποία γίνεται αποδεκτή κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 148 του Υπαλληλικού Κώδικα. Ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος υποβάλει παραίτηση από την θέση που κατέχει, η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την αίτηση παραίτησεως πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Ωστόσο, στην περίπτωση που, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αιτήσεως παραίτησεως, ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση, εμμένοντας στην παραίτησή του,

αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύνεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αιτήσεως με πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα.

2. Κατά την ίδια ως άνω διάταξη, ο υπάλληλος που έχει υποβάλει έγγραφη παραίτηση από την υπηρεσία του μπορεί να την ανακαλέσει, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την υποβολή της, υπό την προϋπόθεση ότι προηγουμένως δεν έχει γίνει αποδεκτή από τη διοίκηση. Δυνατότητα του παραιτηθέντος υπαλλήλου να ανακαλέσει την παραίτηση μετά την παρέλευση της παραπάνω μηνιαίας αποκλειστικής προθεσμίας, ή μετά την αποδοχή της, δεν προβλέπεται, κατ' αρχήν, από τον Υπαλληλικό Κώδικα. Επίσης, από τις οικείες διατάξεις δεν καταλείπεται κατ' αρχήν στάδιο ανακλήσεως της αποφάσεως με την οποία η παραίτηση έγινε αποδεκτή. (ΣΤΕ 3925/1994, 2249/2003, ΕΣ 14/2012).

Ωστόσο, έχει γίνει νομολογιακώς δεκτό ότι η ανάκληση της παραίτησεως είναι δυνατή και μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας και πάντως εντός ευλόγου χρόνου, εφόσον γίνεται με αυτή επίκληση λόγου που πλήττει την εγκυρότητα της αρχικώς υποβληθείσας δηλώσεως (ΣΤΕ 2316/1989, 2873/2006, ΟλομΝΣΚ 178, 179/2012, 23/2005, 356/2004, 677/1991 Ολομ.)

Ειδικότερα, γίνεται δεκτό ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αναγκαίος όρος για να κινηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία και να διατυπωθεί η βούληση του διοικητικού οργάνου με την έκδοση διοικητικής πράξεως, είναι η δήλωση βουλήσεως του διοικούμενου, η οποία διατυπώνεται με την υποβολή αιτήσεως ή αναφοράς προς το διοικητικό όργανο, η εγκυρότητα της αιτήσεως ή της αναφοράς αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκυρη έκδοση της διοικητικής πράξεως, ενώ η έλλειψη ή η πλημμέλεια της αιτήσεως ή της αναφοράς καθιστά την παραπάνω πράξη μη νόμιμη και ακυρωτέα (Μ. Στασινόπουλου, Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων 1957, ανατύπωση 1982, παρ. 8 σελ. 89 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου έκδ. 12η παρ. 90 επ., ΝΣΚ 178, 179/2012, 45/2010, 136/2007, 496/2006, 23/2005, 547/2001 κ.ά.). Κατά τις γενικές αρχές του δικαίου, για το έγκυρο της αιτήσεως ή αναφοράς που απευθύνεται από φυσικό πρόσωπο προς τη διοίκηση, απαιτείται όπως η βούλησή του κατά το χρόνο που πραγματώνεται με την υποβολή της δηλώσεως που την περιέχει, είναι απαλλαγμένη από ελαττώματα που αποκλείουν την ελεύθερη διαμόρφωσή της (ΣΤΕ 2873/2006, 1987, 2316/1989, 4300/1983, 1393/1970). Τέτοιο ελάττωμα συνιστά και η πλάνη περί τα πράγματα, η οποία, υφίσταται όταν κατά τον χρόνο που έλαβε

χώρα η δήλωση, η εξωτερικευθείσα με αυτή βούληση αφίσταται από την πραγματική βούληση του δηλούντος, λόγω ελλείψεως γνώσεως ή εσφαλμένης γνώσεως της απαιτούμενης για τον προσδιορισμό της βουλήσεως πραγματικής καταστάσεως.

3. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις των άρθρων 140, 141 και 143 του Αστικού Κώδικα, η κατά τα ανωτέρω πλάνη καθιστά τη δικαιοπραξία ακυρώσιμη, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι ουσιώδης, δηλαδή, αναφέρεται σε στοιχείο τέτοιας σπουδαιότητας, ώστε αυτός που πλανήθηκε δεν θα προέβαινε στη δήλωση, αν γνώριζε την πραγματική κατάσταση. Περαιτέρω, δεν θεωρείται ουσιώδης η πλάνη που αναφέρεται αποκλειστικά στα παραγωγικά αίτια της βουλήσεως, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά. Γίνεται ωστόσο δεκτό ότι, εφ' όσον τα παραγωγικά αυτά αίτια αποτελούν το δικαιοπρακτικό θεμέλιο της δικαιοπραξίας ή της οιονεί δικαιοπραξίας, η πλάνη που αναφέρεται σε αυτά μπορεί, κατά περίπτωση, να είναι ουσιώδης (ΟΛΑΠ 35/1998, 5/1990, ΝΣΚ 496/2006, 23/2005, 547/2001, 442/1999).

4. Ειδικώς, σε ό,τι αφορά την δήλωση παραιτήσεως από τη θέση που κατέχει δημόσιος υπάλληλος, έχει γίνει δεκτό ότι η πλάνη ως προς ουσιώδες στοιχείο της καταστάσεως στην οποία πρόκειται αυτός να περιέλθει μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσεως, αν και χαρακτηρίζεται πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια της βουλήσεως, μπορεί, κατά περίπτωση, να θεωρηθεί ουσιώδης (ΝΣΚ 178, 179/2012, 23/2005, 356/2004)¹.

Σε κάθε περίπτωση, οι λόγοι της πλάνης θα πρέπει να εδράζονται στα πραγματικά περιστατικά που στηρίζουν το σχηματισμό της βουλήσεως που εκδηλώθηκε με την δήλωση παραιτήσεως και όχι σε γεγονότα που εκ των υστέρων επιδρούν και διαφοροποιούν την πραγματική ή νομική κατάσταση που υφίστατο κατά το χρόνο εκείνο, διαφοροποιώντας τις μελλοντικές εξελίξεις στις οποίες ενδεχομένως ο δηλών απέβλεπε. Συνεπώς, δεν συνιστά πλάνη η περίπτωση κατά την οποία η βούληση του παραιτηθέντος υπαλλήλου στηρίχθηκε σε προβλέψεις ή φόβους του για δυνατές να προκύψουν μελλοντικές νομοθετικές μεταβολές, που θα επηρεάσουν την υπηρεσιακή του

¹ Έχει γίνει δεκτό ότι ουσιώδες στοιχείο κατά τα ανωτέρω μπορεί να είναι και το ύψος της συντάξεως που θα λάβει ο παραιτηθείς (ΝΣΚ 356/2004, 28/2002, 547/2001, 727/1991), εκτός αν η διαφορά του ύψους της συντάξεως είναι μικρή και καθιστά το στοιχείο αυτό μη ουσιώδες (ΝΣΚ 23/2005). Ωστόσο, αν πρόκειται για νομοθετικά ρυθμισμένη αντιστοιχία ετών υπηρεσίας και ύψους συντάξεως, η πλάνη έχει θεωρηθεί μη συγγνωστή (ΝΣΚ 508/1999, 874/1991).

κατάσταση ή και το συνταξιοδοτικό καθεστώς και οι οποίες, εκ των υστέρων, δεν επαληθεύονται, διότι η επελθούσα μετά την εκδήλωση της βουλήσεως νομοθετική μεταβολή είχε διαφορετικό περιεχόμενο από αυτό που ανέμενε (ΝΣΚ 306/2013).

Τέλος από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 148 του Υ.Κ. και τη διάταξη της Α.Κ.140, κατά την οποία η ακυρότητα επί πλάνης είναι σχετική, προκύπτει ότι για την εξέταση της ακυρότητας της δηλώσεως βουλήσεως με την οποία παραιτήθηκε υπάλληλος, απαιτείται έγγραφη αίτηση ανάκλησης της παραιτήσεώς του, επίκληση ουσιώδους πλάνης του και σαφής αναφορά των λόγων που δικαιολογούν την πλάνη και το ουσιώδες αυτής, χωρίς να δύναται η διοίκηση να προβεί αυτεπαγγέλτως στην ανάκληση της αποφάσεως με την οποία έγινε δεκτή η παραίτηση, για λόγους ουσιώδους πλάνης.

5. Στη συγκεκριμένη περίπτωση από τα δοθέντα πραγματικά περιστατικά προκύπτουν τα εξής:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1051341/26.3.2014 αίτησή της και το υπ' αριθμ. πρωτ. 1065632/25.4.2014 διευκρινιστικό έγγραφό της, η τέως υπάλληλος Ο.Μ. δεν προβαίνει σε ανάκληση των δηλώσεων παραιτήσεώς της δυνάμει των οποίων λύθηκε η υπαλληλική της σχέση, δεν επικαλείται ουσιώδη πλάνη της για την υποβληθείσα παραίτησή της, ούτε παραθέτει λόγους που την επιστηρίζουν, αλλά αιτείται την ανάκληση της υπ' αριθμ. Δ2Δ11 68900 ΕΞ2011/8046/12.12.2011 διαπιστωτικής πράξεως, με την οποία αυτή τέθηκε σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας κατά το άρθρο 33 παρ. 1γ και 2, ν.4024/2011 *«και την επανοδό (της) στην υπηρεσία.....δεδομένου ότι με την απόφαση 3354/2013 της Ολομέλειας του ΣΤΕ κρίθηκε ο θεσμός της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας και το άρθρο 33 του ν.4024/2011 ανίσχυρο»*.

Ωστόσο, ο προαναφερθείς λόγος, τον οποίο η αιτούσα επικαλείται με σκοπό την επάνοδό της στην υπηρεσία, δεν σχετίζεται με ουσιώδη πλάνη της, η δε λύση της υπαλληλικής της σχέσεως οφείλεται στις δηλώσεις παραιτήσεώς της, (ΟΛΣΤΕ 4256/2013 σκ.9), καμία δε έννομη επιρροή δεν ασκεί η επίκληση ως λόγου παραιτήσεώς της το γεγονός της θέσεώς της σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα, δεδομένου μάλιστα ότι η παραίτηση είναι ανατιωδής. Περαιτέρω, η αιτούσα, όπως προκύπτει από το δοθέν πραγματικό, δεν έχει προβεί σε ανάκληση των δηλώσεων παραιτήσεώς και, πάντως, δεν επικαλείται ουσιώδη πλάνη της για την υποβληθείσα παραίτησή της, ούτε παραθέτει λόγους που την επιστηρίζουν, ώστε να γίνει έρευνα για τυχόν ελαττώματα της δηλώσεως βουλήσεώς της σύμφωνα με τις προπαρατεθεισες διατάξεις και

την προεκτεθείσα ερμηνεία τους, έρευνα η οποία δεν μπορεί να γίνει αυτεπαγγέλτως στο πλαίσιο προβληματισμού της υπηρεσίας.

Δ. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α' Διακοπών - Σύνθεση Α1), γνωμοδότησε ομόφωνα ότι, με βάση το δοθέν πραγματικό, δεν είναι δυνατή η επάνοδος στην υπηρεσία της τέως υπαλλήλου Ο.Μ. κατ' αποδοχή της υπ' αριθμ. πρωτ. 1051341/26.3.2014 αιτήσεώς της και της υπ' αριθμ. πρωτ. 1065632/25.4.2014 διευκρινιστικής αναφοράς της, δεδομένου ότι η λύση της υπαλληλικής της σχέσεως αποτελεί εκ του νόμου συνέπεια των υπ' αριθμ. 28627/9.11.2012 και 30526/28.11.2012 δηλώσεων παραιτήσεώς της, σε ανάκληση των οποίων, κατ' αρχήν, η τέως υπάλληλος δεν έχει προβεί, δεν επικαλείται ουσιώδη πλάνη της για την υποβληθείσα παραίτησή της, ούτε παραθέτει λόγους που την επιστηρίζουν.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 27.7.2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΝΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.